

Проект розвитку ринку капіталу

Засоби захисту пенсійних накопичень в процесі управління активами недержавних пенсійних фондів

Федоренко А.В.

1

Механізми захисту пенсійних накопичень

Законодавче та нормативно-правове забезпечення

Державне регулювання та контроль

Контроль з боку засновників через Раду фонду,
оприлюднення інформації про діяльність фонду

Високі кваліфікаційні вимоги до суб'єктів,
які обслуговують фонд, та розподіл їх повноважень

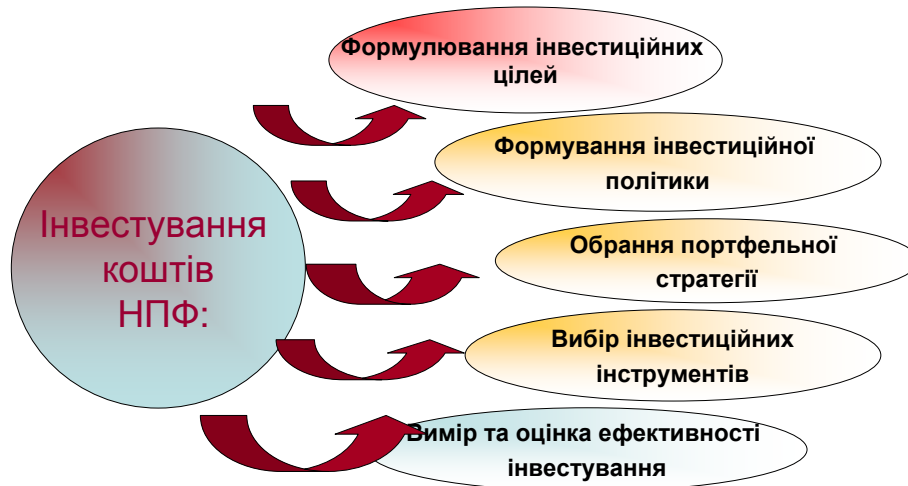
НПФ не може бути проголошений банкрутом. НПФ не відповідає за
зобов'язаннями засновників та осіб, які обслуговують фонд

Майнова відповідальність КУА, адміністратора та банку-зберігача
за збитки, спричинені фонду внаслідок порушення норм законодавства

Диверсифікація (розподіл) активів НПФ між різними класами активів,
окремими фінансовими інструментами, емітентами, галузями та регіонами

2

Система управління активами недержавних пенсійних фондів

3

I. ФОРМУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ЦІЛЕЙ

Інвестиційною ціллю НПФ є:

- 1) виконання умови, що майбутні надходження (приріст активів), які забезпечуються інвестиційним портфелем, **достатні для виконання поточних зобов'язань фонду перед учасниками на будь-яку дату пенсійної виплати**
- 2) **підтримання прибутковості** інвестиційного портфелю, яка б:
 - компенсувала інфляційне знецінення пенсійних активів;
 - забезпечила інвестиційний дохід, достатній для відшкодування адміністративних та операційних витрат фонду та сплати винагороди компанії з управління активами;
 - забезпечила чистий прибуток учасникам фонду на рівні 2 – 3 % річних.

4

II. ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ:

1) виходить з необхідності **диверсифікації** (розподілу) накопичених інвестиційних ресурсів між різними класами і видами активів та окремими емітентами

2) враховує **обмеження** та **нормативи** інвестування, що стосуються розміщення пенсійних коштів в окремі види активів та в конкретні фінансові інструменти, що встановлюються:

- законодавством
- регулятивними органами
- радою пенсійного фонду

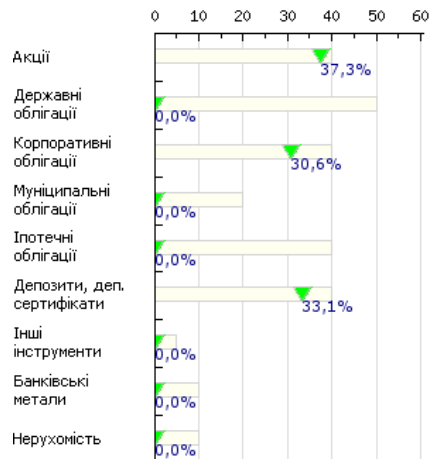
5

ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ПЕНСІЙНИХ АКТИВІВ

6

ВКЛАДЕННЯ ЗА КЛАСАМИ АКТИВІВ НПФ "АВС" (на 29.11.2007)

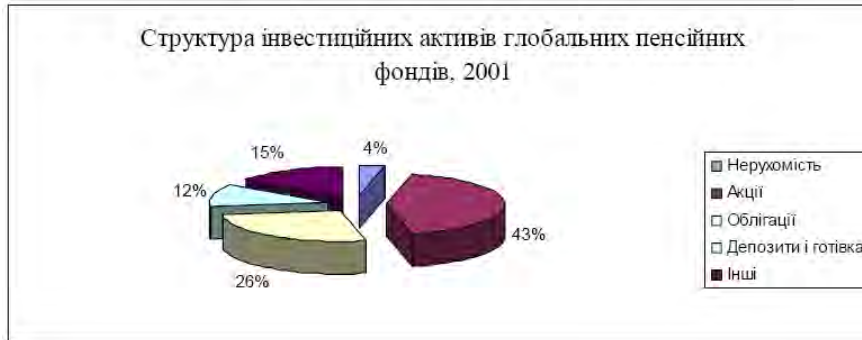
7

РОЗПОДІЛ АКТИВІВ НПФ УКРАЇНИ (на 01.04.2007)

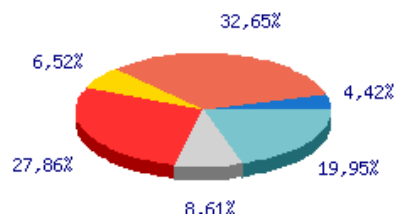
8

РОЗПОДІЛ СВІТОВИХ АКТИВІВ НПФ (2001 р.)

9

РОЗПОДІЛ АКТИВІВ НПФ "АВС" ЗА ГАЛУЗЯМИ (на 29.11.2007)

10

СТРУКТУРА АКТИВІВ НПФ УКРАЇНИ (АКЦІЇ) ЗА ГАЛУЗЯМИ (на 01.04.2007)

11

III. ОБРАННЯ ПОРТФЕЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ

Портфельна стратегія НПФ обирається компанією з управління активами, виходячи з інвестиційних цілей та інвестиційної політики і буває **активною** або **пасивною**.

Активна будується на:

- методах прогнозування доходності інвестицій для підвищення ефективності інвестиційного портфелю відносно простої диверсифікації інвестицій
- пошуку недооцінених активів (перш за все, акцій, об'єктів нерухомості тощо)

Пасивна ґрунтується на:

- диверсифікації інвестиційного портфелю, яка забезпечує максимальну відповідність його структури та доходності:
 - 1) одному із загальновизнаних ринкових індексів **або**
 - 2) спеціально побудованому інтегральному показнику (наприклад, композиційний індекс ринку)

12

Круглий стіл "Недержавні пенсійні фонди: економічні, податкові та соціальні вигоди українських підприємств від впровадження пенсійних програм". Дніпропетровськ, 05.12.07 р.

ІНДЕКС ПОРТФЕЛЯ НПФ "АВС" ВІДНОСНО КОМПОЗИЦІЙНОГО ІНДЕКСУ РИНКУ (на 29.11.2007)

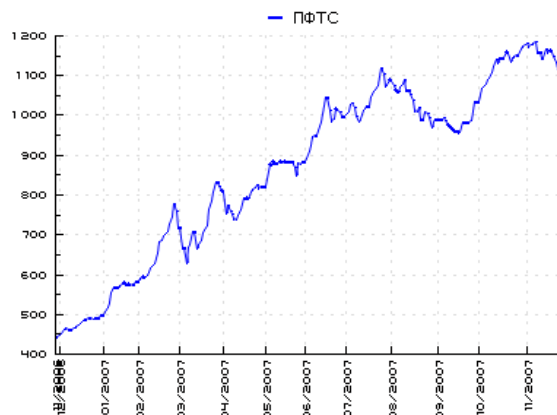
* - композиційний індекс ринку розраховується на основі таких ваг: індекс акцій **ПФТС** - 40%; індекс облігацій **KINBOND** - 60%

13

Круглий стіл "Недержавні пенсійні фонди: економічні, податкові та соціальні вигоди українських підприємств від впровадження пенсійних програм". Дніпропетровськ, 05.12.07 р.

ІНДЕКС ПФТС

На початок 2007 р. індекс ПФТС становив майже 500 пунктів. Історичний максимум –1183.72 п. – станом на 17.11.2007 р. (ріст з поч. року - 2,4 р.)
Проти 2003 року індекс ПФТС зріс майже в 10 разів

14

ПАРАМЕТРИ ПФТС

РОКИ	2003	2004	2005	2006
ПАРАМЕТРИ ПФТС				
Капіталізація	\$4,8 млрд	\$13,4 млрд	\$28,7 млрд.	\$44,3 млрд
Капіталізація / ВВП	10,6%	20,6%	33,7%	41,7%
Загальний обсяг торгів	\$0,6 млрд	\$1,3 млрд	\$2,8 млрд	\$5,5 млрд
Кількість компаній в лістингу	267	327	526	682
Ліквідність акцій на ринку ПФТС				
Обсяг торгів акціями	\$0,1 млрд	\$0,2 млрд	\$0,7 млрд	\$1,2 млрд
Обсяг торгів / ВВП	0,2%	0,3%	0,8%	1,1%
Обсяг торгів / Капіталізація	2,1%	1,5%	2,4%	2,7%
Середній обсяг торгів за день	\$0,4 млн.	\$0,8 млн	\$2,8 млн	\$4,6 млн

15

IV. ВИБІР ОБ'ЄКТІВ ІНВЕСТИВАННЯ

Визначення фінансових інструментів для інвестування пенсійних коштів здійснюється у відповідності з обраною портфельною стратегією з урахуванням існуючих кількісних обмежень, встановлених за окремими інструментами.

Ефективний портфель – це такий портфель, що має:

1) найвищу очікувану доходність при заданому рівні ризиків

та

2) найнижчий рівень ризиків при заданій доходності

16

ПІДХОДИ ДО ІНВЕСТУВАННЯ В ОСНОВНІ КЛАСИ АКТИВІВ

- Компанія з управління активами у відповідності до цілей пенсійного фонду, що дотримується стратегії активного інвестиційного менеджменту, здійснює відбір інструментів на основі **економічного, фінансового, ринкового аналізу та інвестиційних оцінок (прогнозу)**
- **При виборі акцій** орієнтир робиться на найбільш крупних українських емітентів – енергетичні, металургійні, хімічні, нафтові, машинобудівні, харчові компанії з потенціалом зростання їх курсових цін вище середньоринкового росту.
- **Інвестування в боргові інструменти** (корпоративні, державні та муніципальні облігації) здійснюється на основі аналізу сценаріїв поведінки повної доходності, даних щодо ліквідності, фінансового стану емітентів, платоспроможності (рівня їх рейтингів).
- Відбувається оперативне реагування керуючих портфелем на мінливу ринкову кон'юнктуру і використання нових ринкових можливостей, пов'язаних з функціонуванням і використанням арбітражу.

17

НАЙБІЛЬШІ ПОЗИЦІЇ АКТИВІВ У ПОРТФЕЛІ НПФ "АВС" (на 29.11.2007)

• Депозит	33,15%
• ТОВ "АПО "Цукровик Полтавщини" (серія А) (OZUPA)	4,99%
• ВАТ АБ "Укргазбанк" (серія А) (OUGZBA)	4,95%
• Центренерго (CEEN)	4,63%
• Маріупольський завод важкого машинобудування (MZVM)	3,97%

18

АГРЕСИВНИЙ ПОРТФЕЛЬ (показники умовні)

Активи	Вага	Доходність, %
Акції	0,40	35,00
Корпоративні облигації	0,20	14,00
Депозит	0,30	15,00
Муніципальні облигації	0,10	10,50
Всього	1,00	22,8

19

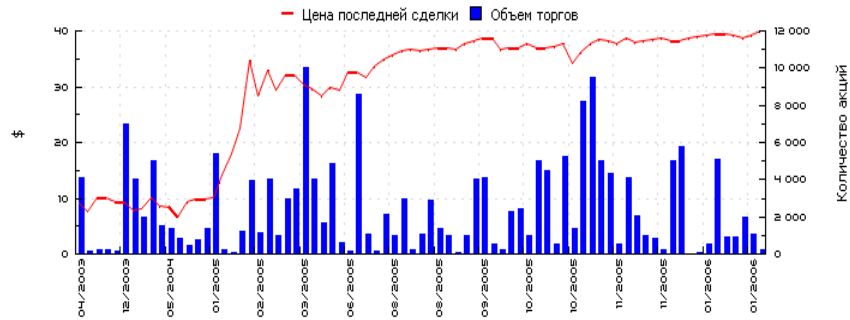
КОНСЕРВАТИВНИЙ ПОРТФЕЛЬ Показники умовні

Активи	Вага	Доходність, %
Акції	0,15	35,00
Корпоративні облигації	0,20	14,00
Депозит	0,30	15,00
Муніципальні облигації	0,10	10,50
Державні облигації	0,25	8,00
Всього	1.00	14,55

20

ВАТ "ДНПРООБЛЕНЕРГО"

Найбільша енергорозподільча компанія в Україні
Капіталізація (поточна): 240 млн. дол.
Зростання ціни (2004 – 2006 рр.) – 5 разів

21

ВАТ "АЗОВСТАЛЬ"

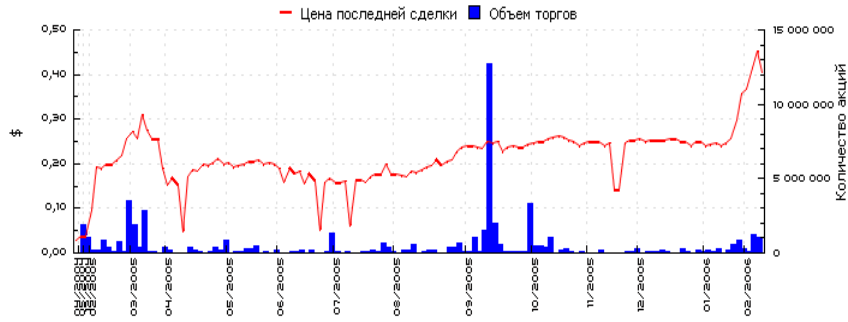
Один із трьох найбільших виробників сталі в Україні
Капіталізація (поточна): 1 400 млн. дол.
Зростання ціни (2004 – 2006 рр.) – в 14 разів

22

ВАТ "ЛУГАНСЬКТЕПЛОВОЗ"

Одне з найкращих машинобудівних підприємств в Україні
Капіталізація (поточна): 200 млн. дол.
Зростання ціни (2004 – 2006 рр.) – 15 разів

23

V. Вимір та оцінка ефективності інвестування здійснюється:

на підставі показників рівня та динаміки чистої вартості одиниці пенсійних внесків

на підставі показників номінальної та реальної прибутковості

шляхом співставлення з показниками рівня та динаміки ЧВА інших НПФ

24

ЗМІНА ВАРТОСТІ ОДИНИЦІ ПЕНСІЙНИХ ВНЕСКІВ НПФ "АВС" (%) (на 29.11.2007)*

1 день	-0,52
1 тиждень	-2,00
1 місяць	-0,28
1 рік	+51,98
3 початку діяльності (10.05.07)	+89,02
Середньорічна доходність	+28,30

* **Довідково:** Рівень інфляції у 2005 р. – 10,3%, у 2006 – 11,6%, за 10 міс. 2007 – 11,7%, плинний - 14,8 (прогноз на 2007 рік – 15% при 7,5% закладених у бюджеті)

25

НАЙБІЛЬШ ПРИБУТКОВІ ПОЗИЦІЇ У ПОРТФЕЛІ НПФ "АВС"*

ВАТ "Запоріжобленерго"	– 450,07%
ВАТ "Запорізький виробничий алюмінієвий комбінат"	– 243,75%
ВАТ "Маріупольський металургійний комбінат ім. Ілліча"	– 149,46%
ВАТ "Азовсталь"	– 137,90%
ВАТ "Дніпропетровський металургійний завод ім. Комінтерну"**	– 103,00%
ВАТ "Дніпрообленерго"	– 27,43%

- * 3 моменту перебування активу в портфелі (станом на 29 11. 2007)
- ** Актив вибув

26

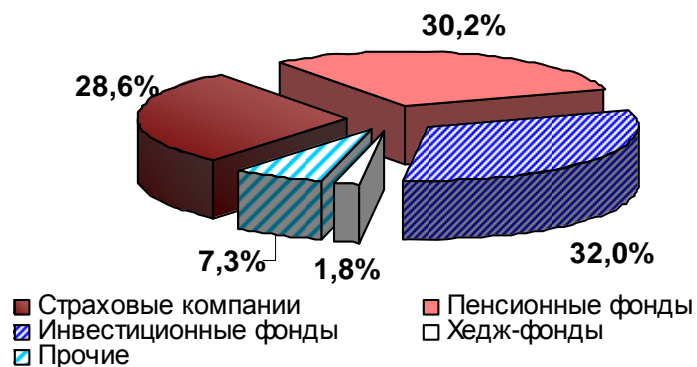
ДОХОДНІСТЬ БОРГОВИХ ПАПЕРІВ ТА ІНСТРУМЕНТІВ ГРОШОВОГО РИНКУ В ПОРТФЕЛІ НПФ "АВС" (на 29.11.2007)

Показники боргових цінних паперів та інструментів грошового ринку в портфелі

	Доходність до погашення (%) (середньозважені)	Дюрація (років)
Корпоративні облигації	14,0	1,9
	Відсоткова ставка (%) (середньозважені)	Строк вкладу (років)
Депозити у банках	14,9	поточний

27

МІСЦЕ ПЕНСІЙНИХ НАКОПИЧЕНЬ У СТРУКТУРІ СВІТОВОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО КАПІТАЛУ (на початок 2006 р.)

28

СТРУКТУРА АКТИВІВ НАЙБІЛЬШИХ ПЕНСІЙНИХ РИНКІВ (за 2006 р.)

Інвестиції пенсійних фондів 7 найбільших світових пенсійних ринків (Австралії, Канади, Японії, Нідерландів, Швейцарії, Великобританії та США) загалом становили:

- акції – **60,2%**;
- облігації – **25,5%**;
- грошові інструменти – **7%**;
- нерухомість та ін. – **7,3%**;

Загальний обсяг світових пенсійних накопичень на 2007 р. перевищив **23,5 трлн дол. США.**

*(Дослідження глобальних пенсійних активів компанії
Watson Wyatt)*

29

НОМІНАЛЬНА І РЕАЛЬНА ДОХОДНІСТЬ НПФ (на 01.01.2001)

Країна	Номинальна історична	Реальна історична	Реальна за останній рік
АРГЕНТИНА	11.41	11.11	3.92
БОЛІВІЯ	16.62	11.10	10.91
ЧИЛІ	26.60	10.90	4.40
КОЛУМБІЯ	23.59	7.84	н. д.
САЛЬВАДОР	14.45	12.88	7.92
МЕКСИКА	30.03	9.47	7.21
ПЕРУ	13.85	5.30	-6.74
УРУГВАЙ	20.12	9.13	7.09

30